

NGƯỜI VIỆT Ở MICROSOFT

Từ khi

Từ khi còn là cậu học trò lớp chuyên Lý trường Hà Nội - Amsterdam, tôi đã mơ ước có lần được gặp tỉ phú Bill Gates. Thật không ngờ khi đi làm, số phận đưa tôi trở thành một thành viên trong "đế chế" Microsoft (MS) của Bill ngay tại "đại bản doanh" Seattle (Mỹ). Điền Trang, một người Việt làm cho MS đã kể về cuộc sống và công việc của người Việt tại đây.

Thi tuyển vào MS

Năm 2002, sau khi kết thúc năm học, có một đại diện của MS đến trường đại học ở tiểu bang Texas của chúng tôi nói chuyện về cơ hội việc làm tại MS.

Sau khi nghe buổi nói chuyện này, thấy mình cũng đủ điều kiện (tốt nghiệp loại giỏi Summa Cum Laude, có nghĩa là đạt điểm tối đa tất cả các môn), đúng ngành MS cần (máy tính - computer science) tôi mạnh dạn viết đơn xin việc nộp trực tiếp cho đại diện của MS ngay sau buổi nói chuyện.

Hai tuần sau, một người đàn ông gọi điện xưng là đại diện của MS muốn nói chuyện với tôi. Trong khoảng 30 phút, ông ta hỏi tôi một số câu xoay quanh kiến thức chung về máy tính và logic.

Như để không muốn làm tôi lúng túng, người đàn ông nói rõ tôi cứ bình tĩnh, mục đích cuộc phỏng vấn là để làm quen và kiểm tra bước đầu tư duy của tôi. Cứ biết gì nói nấy, kể cả trả lời không đúng cũng được, miễn là có tư duy rõ ràng.

Lại hai tuần chờ đợi, rồi lại một cú điện thoại nữa. Lần này MS thông báo mời tôi đến "đại bản doanh" của hãng đặt tại Redmond (Seattle) để dự cuộc phỏng vấn cuối cùng.

Họ cũng cho biết toàn bộ chi phí chuyến đi - bao gồm vé máy bay và tiền ăn ở khách sạn - sẽ do hãng đài thọ. Khởi phải nói, trong suốt chuyến bay từ San Antonio nơi tôi ở đến Seattle dài 5 giờ đồng hồ, lịch 2 múi giờ, tôi hồi hộp vô cùng.

Vòng phỏng vấn cuối cùng kéo dài trọn một ngày. Buổi sáng, tôi đến Redmond và phải trả lời phỏng vấn "tay đôi" 5 cuộc liên tiếp với 5 quan chức MS. Họ lần lượt "quần" tôi những câu hỏi về chuyên môn như lập trình, thuật toán, ma trận, bảo mật mạng. Khả năng làm việc nhóm (team

work).

Tuy phỏng vấn rất nghiêm túc, nhưng thái độ của họ khá thân thiện. Thấy rõ là họ muốn tạo điều kiện cho tôi thể hiện tốt nhất. Kết thúc ngày làm việc, một quan chức khác dẫn tôi đi ăn tối ở một nhà hàng sang trọng. Trong bữa tối này hoàn toàn không còn công việc nữa, chỉ có bóng chày, thời tiết, âm nhạc...

Về San Antonio hai tuần, tôi được thông báo chính thức đã được MS nhận vào làm việc. MS sẽ cử người đến chuyển toàn bộ đồ đạc và đưa vé để hai vợ chồng tôi chỉ việc bay lên Redmond. Họ cũng thông báo vẫn tất một số chi tiết khác như mức lương, bảo hiểm y tế (cho toàn bộ gia đình), địa chỉ khách sạn nơi tôi tạm ở một tháng trong khi chưa tìm được nhà... Tất cả nghe cứ như mơ!

Việc đầu tiên tôi làm là gọi điện về Việt Nam báo tin vui cho cha mẹ. Thú thực, khi nộp đơn xin vào làm việc cho MS tôi không dám nghĩ là mình sẽ trúng tuyển. Bởi ngay đối với người Mỹ việc vào làm cho MS cũng là rất khó, và hàng năm trên toàn thế giới có khoảng 1 triệu lá đơn xin việc gửi đến MS. Nhưng bây giờ thì giấc mơ đã thành sự thật rồi.

Tôi búi ngùi nhớ lại thuở hàn vi, kể cũng bỏ công cha mẹ tích cóp tiền bạc, gửi gắm niềm tin cho tôi sang Mỹ du học. Cũng bỏ công tôi bốn năm vùi đầu vào sách vở, ngày đến giảng đường, đêm đêm lại đi làm thêm để kiếm tiền.

Sống ở MS

Tác giả (giữa) cùng hai đồng nghiệp.

Vùng Seattle khí hậu rất ôn hòa, nhiệt độ thường dao động 20°C và có đủ bốn mùa xuân, hạ, thu, đông. Tất nhiên, người Việt mình thích mùa hè nhất. Ở đây có rất nhiều trò chơi ngoài trời vì có đủ sông, hồ, biển, núi. Mùa đông có thể lên vùng núi để chơi trượt tuyết. Cả vùng có khoảng 1 triệu dân.

Trong hàng trăm cơ sở của MS trên toàn thế giới, Redmond là nơi tập trung đông nhân viên nhất - khoảng 30 ngàn người. Khuôn viên của MS tại Redmond khá rộng, với 30 tòa nhà, hai sân đá bóng, các hồ nước, nhiều rừng cây...

Đi lại giữa các toà nhà có một hệ thống xe buýt miễn phí. Có thể nói, ở Seattle MS là một trong hai từ quan trọng nhất (cùng với Boeing). Tiền thuế của MS làm nên sự thịnh vượng cho Seattle. Rất nhiều công trình công cộng ở đây là do Bill Gates và hãng MS tài trợ.

Tiếng là nhân viên của Bill Gates đã 5 năm, nhưng tôi chưa được nói chuyện trực tiếp với "người giàu nhất thế giới" lần nào, chỉ gặp ông trong các buổi họp toàn công ty hay trong các lễ công bố sản phẩm. Nhân viên MS rất kính trọng ông (tuy nhiên cũng không đến mức tôn sùng). Trong vùng có một cái hồ nhân tạo được đặt tên là hồ Bill, không biết có phải nhằm tôn vinh Bill Gates?

Còn nhớ ngày đầu đến MS tôi khá ngạc nhiên vì thấy một hãng lớn như vậy nhưng mọi người ăn mặc cực kỳ... phóng túng. Chẳng cần cà vạt, comple, ai thích áo phông thì áo phông, quần soọc thì quần soọc... Nhân viên đủ các màu da.

Trong nhóm của tôi có 12 người thì tổng cộng tới 8 quốc tịch (Việt Nam, Trung Quốc, Ba Lan, Ấn Độ... đủ cả). Mỗi người thường có từ hai đến năm máy tính với những cấu hình khác nhau.

Giờ làm việc ở MS khá thoải mái. Đa số nhân viên bắt đầu ngày làm việc từ 10 giờ sáng, kết thúc vào khoảng 8 giờ chiều. Các nhân viên ở nhà đều có máy tính nối mạng và họ có thể làm việc ở nhà hay bất cứ nơi đâu có thể truy cập Internet. Tuy giờ giấc không bó buộc nhưng áp lực công việc của nhân viên MS khá cao, nhất là khi sắp ra (ship) sản phẩm.

Nói chung, MS là một công ty có thu nhập ổn định vào loại cao so với các công ty phần mềm khác. Người làm việc cho MS, nếu biết vun vén, có thể mua nhà và nuôi con ăn học một cách dễ dàng. Chỉ sang năm thứ hai làm việc cho MS, vợ chồng tôi đã mua được một căn nhà riêng gồm bốn phòng ngủ, có vườn và gara chứa được hai xe ô-tô, rộng 300 mét vuông. Tất nhiên là mua trả góp.

Người Việt ở MS

Ở MS phần lớn các nhóm phần mềm đều có ba bộ phận. Thứ nhất là người quản lý chương trình (program Manager, PM), là người làm việc trực tiếp với khách hàng, lo thiết kế chương trình cho phù hợp với khách hàng theo một mục đích chung của nhóm sản phẩm.

Thứ hai là lập trình viên (developer, DEV), người viết code theo mô hình thiết kế của PM. Thứ ba là người kiểm tra chương trình (SDET) xem có đúng theo mô hình thiết kế. Người Việt ở MS có tham gia làm đủ cả 3 vị trí và rải rác ở nhiều nhóm ví dụ như Windows, Office, Visual Studio, XBOX...

Tôi không biết chính xác có bao nhiêu người Việt làm việc ở MS, nhưng chắc cũng phải tới con số trăm. Vị trí cao nhất mà người Việt nắm giữ có lẽ là Team Manager, quản lý từ 30 - 60 người. Thâm niên lâu nhất trong cộng đồng người Việt ở MS phải tới 20 năm.

Cũng giống như mọi nhân viên khác, nhân viên Việt Nam đã phải trải qua một quá trình phỏng vấn rất gắt gao mới được nhận vào MS. Chính vì thế, trình độ của các kỹ sư Việt Nam không hề thua kém các bạn đồng nghiệp khác. Bên cạnh đó, với bản tính cần cù, các kỹ sư Việt Nam đều

được người quản lý trực tiếp quý mến, nể trọng.

Trong cộng đồng người Việt nổi lên một số anh, như anh Nguyễn Quang Huy - Senior Office Developer. Anh Huy được coi là nhân vật lão luyện nhất của Hội Việt Nam ở MS. Anh gia nhập MS từ những năm 1997 và đã ship rất nhiều phiên bản của Office. Anh còn tham gia vào quá trình Việt hoá Microsoft Windows và Office. Hay anh Vũ - Applied Reseacher. Từng đoạt giải Nhất toán quốc tế, anh Vũ có bằng tiến sĩ công nghệ thông tin. Anh mới gia nhập MS 1 năm gần đây, làm việc cho AdCenter 7.

Anh em Việt Nam cuối tuần cũng hay tụ tập đến nhà nhau chơi. Thường là các chị em phụ nữ cùng nhau nấu một món Việt Nam rồi cả hội vừa nhâm nhi vừa nói chuyện ở MS lẫn các thông tin trong nước biết được qua các báo điện tử trực tuyến hoặc VTV4.

Dịp Tết Nguyên đán, cả hội thường cùng nhau đi hái lộc ở chùa, rủ nhau nấu các món cổ truyền của dân tộc. Khi trẻ con không phải đi học, các gia đình thường rủ nhau đi dã ngoại. Chúng tôi cũng lập một đội bóng đá để thi đấu các giải nội bộ của MS, nhưng vì thiếu người nên phải "mua" thêm một số "cầu thủ" đến từ Trung Quốc, Mexico, Anh...